

Nationaløkonomisk Forening

afholdt Møde Tirsdagen d. 14. Januar. Hr. Professor **Falbe Hansen** indledede Forhandlingerne med et Foredrag om **Skattebyrden i Danmark og dens Fordeling, særligt med Hensyn til Tolden.**

Dette Foredrag findes trykt foran S. 73 fg. Den derefter følgende Diskussion aabnedes af

Grosserer **Lefolii**, der ønskede en nøjere Forklaring af Indlederens Mening med Hensyn til Beskyttelsestoldens Indflydelse paa Arbejdslønnen.

Burcauchef **Marius Gad** sluttede sig til dette Ønske. Heller ikke han havde formaaet at fatte Professor Falbe Hansens Argumentation med Hensyn til den Udtalelse, at Arbejderne skulde profitere ved Beskyttelsestolden. Vilde det, der nu tilfaldt Arbejderne i de beskyttede Erhverv, ikke tilfalde ham, naar Beskyttelsen hævedes?

Etatsraad **Melchior** vilde ikke indlade sig paa det omfattende Spørgsmaal «Beskyttelse eller Frihandel»?; det var for stort et Spørgsmaal til at det ved denne Lejlighed kunde debatteres. Han vilde kun udtale, at det, det kom an paa for Arbejderen, var Lønnens Højde, og hvormeget der kunde anskaffes for den. Dernæst maatte man tage den Fordyrelse, Beskyttelsen medførte for Konsumenterne, med i Beregningen: man maatte altsaa undersøge paa den ene Side, hvormeget de mange Forbrugere tabte ved Beskyttelsen, paa den anden Side, hvad Arbejderne muligvis tjente ved den, og derefter se, om

denne Fordel opvejede hin Byrde. Først saa kunde man bedømme Beskyttelsens økonomiske Betydning. — Forøvrigt vilde Taleren fremhæve, at man ikke her burde hylde absolute Principer og opstille et ubetinget Valg mellem Beskyttelse eller Frihandel; man burde tværtimod, i Stedet for at opstille ubetingede Regler, afgjøre Sagen i Overensstemmelse med de lokale Forhold.

Bankkasserer **Bing** bemærkede, at hvis det fremdragne Spørgsmaal om Beskyttelsestoldens Indflydelse paa Arbejds-lønnen skulde falde sammen med dens Indflydelse paa den almindelige Rentefod, kom vi ind paa et saa theoretisk, i Luften svævende Spørgsmaal, at det neppe her kunde behandles med Nytte. Var det Indlederens Mening, at den Indtægt, Arbejderne i de beskyttede Erhverv muligvis vandt, skulde opveje det Tab, alle de Andre led?

Professor **Falbe Hansen** svarede de foregaaende Talere omtrent Følgende: Naar man vilde udfinde, om Arbejderne paa Grund af Beskyttelsen fik en højere Løn end før, maatte man undersøge 1) om den samlede Produktion tiltog under Beskyttelsen eller ikke, 2) om Udbyttet af Produktionen fordelte sig mellem Kapital og Arbejde i et andet Forhold under Beskyttelsen end under Frihandelen. Det var dette Sidste, han havde begyndt en Undersøgelse af, og han havde faaet det Indtryk af sine foreløbige Undersøgelser, at hos os vilde Frihandelen rimeligvis formindske Arbejdernes Andel i Udbyttet. — Derimod kunde det ikke nytte, som Gad foreslog, at se hen til om Arbejdslønnen nu var højere i de beskyttede Erhverv end i de ubeskyttede Erhverv, thi selv om man saa bort fra den bekjendte Theori, at Arbejdslønnen var ens i alle Erhverv og de tilstedeværende Forskjelligheder kun tilsyneladende, saa maatte det vel erindres, at naar Beskyttelsen ophævedes, vilde de Betingelser, hvorunder Erhvervene arbejdede, fuldstændigt forandres, og det Erhverv, der nu gav en høj Løn, maatte komme til at give en lav Løn. Iøvrigt maatte Taleren bestemt hævde, at han ikke havde sagt, at Beskyttelsen vilde gavne Arbejderne, men kun, at han var tilbøjelig til at antage, at Beskyttelsen i Form af en nominel Forhøjelse af Arbejdslønnen

vilde yde nogen Erstatning for den Fordyrelse af Fornødenhederne den fremkaldte. Og han maatte ligeledes bestemt erindre om, at han ikke med Hensyn til dette Punkt havde anført sine Undersøgelser som sluttede; han havde udtrykkeligt og bestemt fremhævet, at hans Undersøgelse herom langt fra var tilendebragt; naar han alligevel havde udtalt sig herom, da var det kun, fordi han ved en anden Lejlighed havde ytret i denne Forening, at en deduktiv Slutning syntes at maatte lede til at Beskyttelsen i Danmark var skadelig for Arbejderne.

Grosserer **Lefolii** fremhævede, at selv om Beskyttelsen skulde gavne Byerne mest, maatte man ikke overse, at Livet var saa meget dyrere i Byerne end paa Landet.

Dirigenten (Bureauchef M. Gad) fandt det rettest at afslutte Diskussionen om Forholdet mellem Beskyttelsen og Arbejdslønnen, da det jo ikke var det Spørgsmaal, der forelaa til Forhandling, og da Indlederen jo kun mere i Forbigaaende havde ladet falde en Bemærkning om et rent foreløbigt Resultat, han maaske var kommen til.

Bureauchef **Gad** fremhævede Betydningen af Kommuneskatternes Fordeling mellem de forskjellige Samfundsklasser. En meget stor Del af disse Skatter faldt paa Middelstanden, og dette var dog et Moment af Vigtighed.

Bankkasserer **Bing** mente det nødvendigt at nedlægge en Protest mod den «æsthetiske» Opfattelse af Brændevinsafgiften, den Opfattelse at denne Skat skulde forhindre eller formindske Brændevinsdrikken. Denne Opfattelse gjorde man bedst i at lade ude af Betragtningen.

Admiral **Bille** ønskede at vide, hvor man — forudsat at man henlagde Brændevinsskatten til et Fond — vilde drage Grænsen for de Arbejdere, der skulde hjælpes af dette Fond. En stor Masse (f. Ex. Gaardmændene) vilde jo komme til at bidrage til dette Fond, uden at de vilde komme til at nyde godt af det.

Professor **Falbe Hansen** ytrede, at med Hensyn til Kommuneskatternes Fordeling havde han ingen nærmere Oplysninger. Brændevinsafgiften burde efter hans Mening forhøjes, og han antog, at derved vilde Brændevinsforbruget formindskes

noget; han støttede sig i saa Henseende paa Erfaringer fra Udlandet. At henlægge Udbyttet af Brændevinsskatten til et særligt Fond til Fordel for Arbejderne, tillod Finansernes Status meget vel, om fornødent kunde jo ogsaa en anden Skat paalægges. En billig Alderdomsforsørgelse for Almuen var en Sag der interesserede hele Samfundet og det kunde derfor ikke skade, at ogsaa andre Samfundsklasser bidrog dertil, det vilde desuden lette Fattigskatten. Med Hensyn til den Maade, hvorpaa en saadan Alderdomsforsørgelse burde ordnes, henviste Taleren til Arbejderkommissionens Betænkning, hvor et saadant Forslag fandtes udarbejdet i alle Enkeltheder.

Efter nogle Smaabemærkninger af de foregaaende og et Par andre Talere sluttedes Forhandlingerne.

Paa Mødet optoges til Medlemmer af Foreningen:

Hr. cand. phil. Handelsfuldm. Arthur Esskildsen,
Hr. Overretssagfører E. Fensmark.
